

Journal Impact Factor — co i dlaczego?

Journal Impact Factor — how and why?

Wojciech Zareba

Cardiology Division, University of Rochester Medical Center, Rochester, NY, USA

Awans naukowy w wielu krajach zależy od publikacji prac naukowych w renomowanych czasopiśmie. W każdej z dyscyplin naukowych funkcjonują pisma, w których warto zamieścić zarówno prace oryginalne, jak i pogładowe. Ponieważ niekiedy trudno porównywać jakość pism reprezentujących różne dyscypliny nauki, wprowadzono system punktacji czasopism, tzw. *Journal Impact Factor* (JIF), który jest pochodną stworzonego w 1961 r. *Science Citation Index* — systemu dokumentującego cytowanie poszczególnych artykułów naukowych, będącego jednocześnie podstawą systemów *Index Medicus* i *Medline*, często używanych na co dzień.

Niezwykle trudno jest określić jakość artykułów naukowych. Autorzy muszą ocenić we własnym zakresie unikalność pracy, oryginalność tematu oraz czy proponowana metodyka i otrzymane wyniki zasługują na publikację. Rzetelna recenzja pracy pozwala znawcom tematu określić jej wartość. Liczba artykułów, w których cytuje się daną pracę naukową, jest wskaźnikiem, na ile dany artykuł zyskuje popularność wśród innych autorów piszących na ten sam temat. Cytowanie poszczególnych prac przyczynia się do punktacji uzyskiwanej przez dane czasopismo.

Jak oblicza się *Journal Impact Factor*? W formule uwzględnia się liczbę cytatów w danym roku podzieloną przez liczbę artykułów oryginalnych i pogładowych opublikowanych w poprzednich 2 latach. Na przykład, JIF czasopism w 2004 r. należy obliczyć następująco:

$$\text{JIF} = \frac{\text{Liczba cytatów artykułów z czasopisma w 2004 r.}}{\text{Całkowita liczba artykułów opublikowanych w czasopiśmie w latach 2002 i 2003}}$$

W najwyżej klasyfikowanym ogólnomedycznym czasopiśmie „*New England Journal of Medicine*” w latach 2002 i 2003 opublikowano 744 artykuły, które w 2004 r. cytowano 28 696 razy, co daje wynik: JIF = 38,6 (28 696/744).

Z kolei „*American Journal of Cardiology*” w 2004 r. osiągnął wartość JIF równą 3,1, a „*European Heart Journal*” — 6,2. Trudno stwierdzić, czy „*European Heart Journal*” jest 2 razy lepszy niż „*American Journal of Cardiology*”, w którym, jak powszechnie wiadomo, publikuje się znacznie więcej artykułów, zatem w mianowniku powyższego równania jest dużo więcej publikacji, a ponadto pismo trafia do ponad 20 000 odbiorców. Niewątpliwie JIF jest uproszczoną wersją klasyfikacji wartości naukowej czasopism i ma wiele ograniczeń. Oczywiście jeden bardzo często cytowany artykuł może nagle zwiększyć wartość JIF dla danego czasopisma, a zatem wskaźnik ten może nie być reprezentatywny dla większości prac publikowanych w tym piśmie. Dłuższe artykuły, wyczerpujące prace pogładowe lub opisujące standardy postępowania mają szanse być częściej cytowane, w pewnym sensie sztucznie zwiększając wartość JIF.

Mimo tych ograniczeń wydaje się, że JIF pozostanie miarą jakości czasopism i zawartych w nich prac naukowych. Należałoby zatem zastanowić się nad sposobem uzyskania liczącego się JIF. „*European Heart Journal*” jest przykładem pisma, które w ciągu zaledwie kilku lat bardzo zadbało o szybki wzrost tego wskaźnika. Uzyskano to oczywiście dzięki napływowi coraz lepszych artykułów oryginalnych, choć istotną rolę odegrały dodatkowe czynniki. Prace przyjmowane do „*European Heart Journal*”

Adres do korespondencji: Wojciech Zareba, MD, PhD
Heart Research Follow-up Program
Cardiology Division, University of Rochester Medical Center
601 Elmwood Ave, Box 653, Rochester, NY 14642, USA
e-mail: wojciech_zareba@urmc.rochester.edu

bardzo często zawierają cytaty z artykułów publikowanych w tym czasopiśmie. Coraz częściej zamieszcza się w nim prace podsumowujące standardy postępowania, wytyczne grup roboczych oraz ciekawe artykuły pogładowe.

„*Folia Cardiologica*” staje u progu nowego rozdziału wytyczonego przez decyzję Rady Naukowej o wydawaniu jej w języku angielskim. Umożliwi to większy dostęp do prac publikowanych w tym czasopiśmie, a zatem pozwoli również na ich powszechniejsze cytowanie. Warto naśladować działania podjęte przez redakcję „*European Heart Journal*” i zadbać o cytowanie prac publikowanych do tej pory w polskich czasopismach kardiologicznych. W tym

celu na stronie internetowej „*Folia Cardiologica*” uruchomimy wyszukiwarke prac, co umożliwi autorom łatwiejsze cytowanie artykułów, które już ukazały się w „*Folia Cardiologica*”, a które nie są łatwo dostępne. Zakładając, że w „*Folia Cardiologica*” zostanie opublikowanych około 200 prac w okresie 2 lat, 200 cytowań w danym roku artykułów z poprzednich 2 lat sprawi, że „*Folia Cardiologica*” uzyska JIF = 1,0, przewyższając setki tytułów na liście *Institute for Scientific Information*. Zatem, nie wstydzmy się polskich prac i cytujemy je coraz częściej, nie tylko przyczyniając się do zwiększenia prestiżu czasopisma, ale również do propagowania polskiej kardiologii.